

کوتاه‌تر از گزارش

میانکاله معدن سرب است

مجری طرح پژوهشی بین‌المللی نوسانات دریای خزر گفت: سالانه حدود ۵۶۰۰ کیلوگرم سرب وارد خلیج گرگان و تالاب میانکاله می‌شود که اثرات بسیار خطرناکی بر زیست‌مندان این حوضه آبی دارد. آن‌طور که او گفته، بر اساس برآوردهی که سازمان حفاظت محیط‌زیست انجام داده، طی ۳۰ سال گذشته میزان سربیی که وارد آب تالاب میانکاله و خلیج گرگان شده، حدود ۱۸۰۰ تن تخمین زده‌شده‌ است. بنابراین سیاه‌نمایی نیست اگر میانکاله را معدن سرب بنامیم.

برای بررسی میزان ورود سرب به میانکاله از طریق شکارچیان می‌توان مساله را به این صورت بررسی کرد؛ رویه ورود سرب به منطقه به این شکل است که اگر طول ۷۰ کیلومتری تالاب میانکاله یا خلیج گرگان را در بخش‌های جنوبی در نظر بگیریم، معمولاً در فواصل ۲۰۰ متر تا ۲۰۰ متریک شکارچی می‌نشیند و هرکدام هم معمولاً ۵۰ شلیک انجام می‌دهند که این ۵۰ شلیک ۵/۵ کیلوگرم سرب را وارد محیط تالاب می‌کند. حالا با توجه به طول ۷۰کیلومتری تالاب و خلیج چیزی حدود ۵۶۰۰ کیلوگرم سرب سالانه وارد خلیج گرگان و تالاب میانکاله می‌شود. به گفته مجری طرح بین‌المللی اثر نوسانات دریای خزر این رقم بسیار قابل توجهی است، چراکه سرب عنصری بسیار خطرناک است و اگر وارد زنجیره غذایی شود، می‌تواند هم به جانوران، هم گیاهان و هم انسان ضررهای بسیار مهلکی وارد کند.

خطر کاهش سطح تراز آب

مجری طرح پژوهشی بین‌المللی نوسانات دریای خزر درباره کاهش سطح تراز آب توضیح داد: نکته این است وقتی کاهش سطح تراز آب دریای خزر را داریم، خشکی بیشتر و در این شرایط زمینه برای نفوذ شکارچیان غیرمجاز به این منطقه فراهم می‌شود که می‌توانند صدمات جدی را بر منطقه واردکنند.

وی کاهش پرنندگان منطقه را یکی از تأثیرات نوسانات آب خزر بر تالاب میانکاله دانست و در گفت‌وگو با ایرنا افزود: نوسان آب خزر موجب کاهش جمعیت پرندگان منطقه شده و از سوی دیگر نفوذ شکارچیان نیز باعث شده همان تعداد پرنده باقی‌مانده نیز در معرض خطر قرار گیرند.

خلیج گرگان بزرگ‌ترین خلیج دریای خزر است که سال ۱۳۵۴ به همراه تالاب میانکاله و لپوی زاغمرز در استان مازندران به‌عنوان نخستین مجموعه تالاب بین‌المللی جهان در فهرست تالاب‌های کنوانسیون رامسر ثبت شد. این خلیج و نواحی اطراف آن یک مجموعه ارزشمند زیست‌محیطی حتی در سطح دنیاست که علاوه بر حفظ چرخه زیست دریای خزر در معیشت جوامع محلی اثری مستقیم دارد، اما چند سالی است با کاهش تراز آب دست‌به‌گریبان شده و آن را با چالش‌هایی ازجمله خشکسالی مواجه کرده که بر معیشت جوامع محلی اثرگذاری مستقیم دارد.

خلیج گرگان از لحاظ اقتصادی و اکولوژیکی دارای اهمیت بوده و در تکثیر آبزیان، ماهیان استخوانی و غضروفی و جذب پرندگان مهاجر زمستانی نقش مهمی دارد.

این پهنه آبی از لحاظ موقعیت جغرافیایی در جنوب شرقی دریای خزر و حوزه شهرستان‌های بندر ترکمن، بندرگز، نوکنده و بهشهر از ۶۰ کیلومتر طول و حداکثر ۱۲ کیلومتر عرض برخوردار بوده و دارای امتداد شرقی – غربی است.

تالاب میانکاله

تالاب بین‌المللی میانکاله در شرق مازندران دارای ۴۰ هزار هکتار مساحت آبی است که از دهستان میانکاله در شهرستان بهشهر تا آشوراده در استان گلستان گسترده است. این منطقه به دلیل داشتن پهنه آبی مناسب با ذخایر غذایی غنی و آبزیان همه‌ساله پذیرای بیش از ۳۰ تا ۴۰گانه از پرندگان مهاجر زمستان‌گذران و بیش از ۱۰۰گانه از پرندگان بومی آبیزی و کنارآبیزی است.

این تالاب با داشتن پناهگاه حیات‌وحش به مساحت حدود ۲۸ هزار هکتار و تنوع گیاهی ازجمله درختان سبزیل و انار وحشی که منبع تغذیه برخی پرندگان را تشکیل می‌دهد، میزان بیش از ۵۰۰ گونه جانوری است و به‌نوعی به بهشت پرندگان استان مشهور شده و با این تنوع زیستی به عنوان یکی از ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره جهان از سوی سازمان‌های جهانی حفاظت از محیط‌زیست شناخته‌شده است.

عکس:

چاوش هماوندی
جام جم

کدام گروه‌های خونی کمتر کرونا می‌گیرند؟

نتایج مطالعه جدید محققان موسسه «علوم ارزایی بالینی» نشان می‌دهد افراد دارای گروه خونی O و گروه‌های خونی منفی نسبت به افرادی که دارای سایر گروه‌های خونی هستند، کمتر به کرونا مبتلا می‌شوند. محققان در مطالعه‌ای دریافتند افراد دارای گروه خونی O نسبت به دیگران ۱۲ درصد کمتر احتمال دارد که به کرونا مبتلا شوند. افراد دارای گروه خونی منفی نیز نسبت به افراد دارای گروه خونی مثبت، به‌طور متوسط ۲۱ درصد کمتر احتمال دارد که به کووید-۱۹ آلوده شوند. / ایرنا

یک هفته‌نفسگیر

۷ روز از اجرای محدودیت‌های تازه گذشت؛ ۷ کارشناس از نقاط قوت و ضعف عملکرد مسوؤلان می‌گویند

یک هفته از اجرای محدودیت‌های تازه گذشته است، از تعطیلی کسب و کار مشاغل گروه‌های ۲ و ۳، از محدودیت‌های تردد و مسافرت‌ها و البته از اجرای روزکاری کارکنان دولتی، وزارت بهداشت و درمان می‌گوید حدود ۴۰ درصد از مراجعه بیماران به مراکز درمانی کاسته شده، اما این آمار ربطی به اجرای محدودیت‌ها ندارد و تأثیر آن را باید تا ده روز دیگر در آمارها جست. آمار گذشته‌های روز گذشته هم چندان کاهش محسوسی نسبت به روزهای پیشین داشته و به ۴۰۶ نفر رسیده، اما موارد ابتلا با بیش از ۱۴ هزار مورد جدید، به روند صعودی خود ادامه می‌دهد و رکورد تازه‌ای را به ثبت رسانده است. بسیاری از کارشناسان معتقدند مهم‌تر از اجرای شدید محدودیت‌ها، «هدفمند بودن» آنهاست که در روند چرخه سرایت موثر است. دولت اما قصد دارد در هفته پیش رو محدودیت‌های تازه‌ای اعمال کند. در یکی از این محدودیت‌ها، آن‌طور که رئیس سازمان امور اداری و استخدامی کشور گفته، قرار است همه ادارات دولتی تعطیل شوند. به گفته جمشید انصاری اما استاد ملی مبارزه با کرونا درباره شرکت‌های خصوصی هنوز تصمیمی اتخاذ نکرده است. وقتی از هدفمندی محدودیت‌ها حرف می‌زنیم، باید که به تصاویر هولناک از دام و تجمع در صف خرید مرغ دولتی هم اشاره کنیم که گواهی است بر بی‌تأثیری محدودیت‌ها. تصاویری که برخی آن را به لحاظ معیشتی، دور از شأن مردم ایران دانسته و برخی هم آن را به سردرگمی دولت، در اجرای محدودیت‌ها تعبیر کرده‌اند. پلیس اما به عنوان یازوی اجرایی محدودیت‌ها می‌گوید در طی هفته گذشته بیش از ۲۱۹ هزار یکمک به رانندگان خاطی ارسال کرده‌وا ۵ هزار خودرو را در محدودیت‌های شبانه جریمه کرده است. ما در گفت‌وگو با هفت کارشناس سعی کردیم به تأثیرات احتمالی این محدودیت‌ها، لزوم ادامه آن و همچنین عملکرد مردم و مسوؤلان در هفته گذشته بپردازیم. تنوع نگاه این کارشناسان هم جالب توجه است، عده‌ای معتقدند این محدودیت‌ها تأثیر زیادی در چرخه سرایت نداشته و ادامه آن هم توجیهی ندارد، برخی دیگر معتقدند تأثیرات خوب این محدودیت‌ها را به زودی در آمارها خواهیم دید و برخی هم باور دارند نکته‌ای که این روزها مهم است، ادامه‌یا توقف محدودیت‌ها نیست، بلکه برنامه‌ای است که دولت برای گذر از محدودیت‌ها باید اعلام کند. برنامه‌ای که می‌تواند در امتداد محدودیت‌های اعمال شده باشد و به نوعی به مهار طغیان کرونا کمک کند. البته مشخص است که بدون چنین برنامه‌ای همه تأثیرات احتمالی این محدودیت‌ها از بین می‌رود.

لیلا شوقی

میثم اسماعیلی

جامعه

زمان طلایی از دست رفته است

شریف مطوف، کارشناس مدیریت بحران
میزان تأثیر محدودیت‌های جدید: محدودیت‌های جدید به واسطه عدم برنامه‌ریزی درست و اجرای صحیح تأثیرگذار بوده است، اما بسیار کم.

نمره عملکرد مردم: در اجرای این محدودیت‌ها نمی‌توان نمره‌ای به عملکرد مردم داد، چرا که آنها به واسطه تصمیماتی که برایشان گرفته می‌شود در حالت سردرگمی به‌سر می‌برند.

نمره عملکرد مسوؤلان: قطعا نمره قبولی نمی‌گیرند. مدیریت خودش در این حوزه دچار سردرگمی شدید و بحران است.

نقاط ضعف اجرای محدودیت‌های اخیر: مشخص است که براساس مطالعات علمی صورت نگرفته و بافت زندگی اجتماعی جامعه در آن لحاظ نشده است. به‌عنوان مثال در مترو و اتوبوس ما شاهد کمترین میزان رعایت فاصله اجتماعی هستیم. پس هدف‌گذاری اصلی در اجرای شدیدتر محدودیت‌ها باید در این دو ناوگان حمل و نقل عمومی صورت بگیرد در صورتی که هدف‌گذاری اصلی محدودیت‌های تازه خودروهای شخصی است. جایی که در آن شاهد کمترین خطر به لحاظ رعایت فاصله اجتماعی و تجمع هستیم.

نقاط قوت محدودیت‌های اخیر: هر محدودیت حداقلی هم تأثیرات و نتایج حداقلی به دنبال خواهد داشت. اجرای محدودیت‌های تازه هم تأثیرگذار هست، اما کافی نیست. ضمن این‌که تصمیمات اعمال‌شده در هر محدودیتی باید یک پیوستگی داشته باشد، اگر به‌صورت دستوری مشاغل گروه‌ای ۲ و ۳ تعطیل شوند، اما نظارتی بر تجمع‌های دیگر نداشته باشیم، یا این‌که محدودیت در تردد ایجاد کنیم، اما تمرکز تجمعات را به سمت ناوگان حمل و نقل عمومی ببریم آن تأثیری را که باید از ایجاد محدودیت‌ها می‌گرفتیم، نمی‌گیریم.

محدودیت‌ها چند روز دیگر تمدید شود؟ به لحاظ اقتصادی امکان این کار وجود ندارد. ما «زمان طلایی» در اجرای محدودیت را که همان نوروز بود از دست دادیم.

پیشنهاد: باید تمرکز را به جای محدودیت در بیمارایی و قرنطینه بیماران بگذاریم.

مردم همراه

بابک عشتری، اپیدمیولوژیست

میزان تأثیر محدودیت‌های جدید: شاخص ما از تأثیر اعمال محدودیت‌ها، کاهش مراجعه بیماران بدحال به بیمارستان‌هاست. از یک‌هفته قبل از اعمال محدودیت‌ها مراجعه بیماران کاهش پیدا کرده بود و این کاهش با اعمال محدودیت‌ها، ادامه دارد و این مساله نشان می‌دهد که تأثیر محدودیت‌ها مثبت بوده است، اما برای گرفتن نتیجه نهایی، باید دست‌کم دو هفته صبر کنیم.

نمره عملکرد مردم: ۱۸ از ۲۰.

نمره عملکرد مسوؤلان: ۱۵ از ۲۰.

حذف گواهی کسر از حقوق برای دریافت وام دانشجویی

ناصر مطیعی، رئیس صندوق رفاه دانشجویان وزارت علوم گفت: با توجه به شرایط کرونایی برای سال تحصیلی جاری، دریافت گواهی کسر از حقوق لغو و این موضوع به دانشگاه‌ها بخشنامه شد. به گفته دانشجویان، در گذشته آنها با ارائه سند تعهد محضری وامضای ضامن توانستند از صندوق وام دریافت کنند اما در مصوبات جدید علاوه بر تعهد محضری ضامن مورد نظر، دانشجویان باید گواهی کسر از حقوق ۳۰ میلیون تومانی به صندوق ارائه دهند تا مجاز به اخذ وام شود. / مهر

لزوم برنامه برای بعد از محدودیت‌ها

مینو محرز، عضو کمیته علمی ستاد ملی مبارزه با کرونا
میزان تأثیر محدودیت‌های جدید: میزان مراجعه بیماران به بیمارستان‌ها بسیار کاهش پیدا کرده است و این روزها تخت خالی پیدا می‌شود، اینها یعنی، تأثیرات اعمال محدودیت‌ها مثبت بوده‌است.

نمره عملکرد مردم: خیلی خوب.

نمره عملکرد مسوؤلان: ۱۶ از ۲۰.

نقاط ضعف اجرای محدودیت‌های اخیر: همه چیز قابل قبول است و نقطه ضعف غیرقابل قبولی را نمی‌بینم. بعد از تمام شدن محدودیت‌ها، اما باید برنامه‌ریزی جامعی انجام دهیم تا دوباره به اول راه بازگردیم، اگر بعد از تمام شدن محدودیت‌ها، توجه ویژه به برنامه‌ریزی‌ها نداشته باشیم، اعمال محدودیت، دردی را دوا نمی‌کند.

نقاط قوت محدودیت‌های اخیر: قبلا نظارت و کنترل محدودیت‌ها، زیاد انجام نمی‌شد، امروز اما روی محدودیت‌های جدید، نظارت‌های قابل قبولی صورت گرفته است.

محدودیت‌ها چند روز دیگر تمدید شود؟ نباید بیشتر از دو هفته، محدودیتی را اعمال کنیم، برنامه‌ریزی پس از آن و کاهش درصد ابتلا از ایجاد محدودیت مهم‌تر است.

پیشنهاد: باید محدودیت‌هایی را اعمال کنیم تا تجمعات عمومی را به حداقل برسانیم. رعایت پروتکل‌های بهداشتی و نیز اجرای درست پروتکل‌ها بهترین دستورالعمل برای مقابله با بیماری کروناست.

تمدید محدودیت‌ها تا ۵۰ روز

مهدی زارع، کارشناس مدیریت بحران

میزان تأثیر محدودیت‌های جدید: برای پاسخ دقیق حداقل دو تا سه هفته زمان نیاز است، اما گزارش‌های وزارت بهداشت از همراه بودن مردم، تعطیلی کسب و کارها و کاهش مراجعات بیماران حکایت دارد.

نمره عملکرد مردم: اگر از ۱۰۰ حساب کنیم، قبل از محدودیت‌ها زیر ۵۰ و بعد از اعمال آن، ۷۰ تا ۸۰.

نمره عملکرد مسوؤلان: قبل از اعمال محدودیت‌ها ۲۰ و بعد از اعمال محدودیت‌ها ۳۵.

نقاط ضعف اجرای محدودیت‌های اخیر: بی‌توجهی به زیرساخت‌های حمل و نقل عمومی و اینترنت. دعوی بین مدیران و معاونان در مدیریت بحران. بی‌توجهی به سازمان مدیریت بحران و ایجاد یک ستاد مبارزه با بحران در خارج از سازمان مدیریت بحران.

نقاط قوت محدودیت‌های اخیر: تعطیلی‌های کسب و کارها.

محدودیت‌ها چند روز دیگر تمدید شود؟ مانند فرانسه باید تا ۵۰ روز ادامه داشته باشد، ولی باید به معیشت و تامین نیازهای اقتصادی مردم توجه شود.

پیشنهاد: کاهش تجمعات در متروها و اتوبوس‌ها که به آن توجه نشده‌است. اعمال جریمه سنگین برای دورهمی‌ها. ایجاد فضای آنلاین برای کسب و کارها.

هیچ برنامه‌ای برای جمع کردن بیماری وجود ندارد

فریبرز ناظقی الهی، کارشناس مدیریت بحران

میزان تأثیر محدودیت‌های جدید: مسلما هر محدودیتی به سبب کاهش تراکم انسانی می‌تواند راهکاری سودمند باشد به شرط این‌که این محدودیت‌ها دوهفته‌ای نباشد؛ چون بعد از اتمام محدودیت کوتاه‌مدت دوباره همه چیز به جای اولش بازمی‌گردد.

نمره عملکرد مردم: مردم ما در ماجرای کرونا مدام به عملکرد مسوؤلان نگاه کردند و چون آنها را جدی ندیدند مردم هم موضوع را جدی نگرفتند. اما این بار و در محدودیت‌های جدید، مردم بهتر عمل کردند و من می‌توانم به آنها نمره ۱۶ از ۲۰ بدهم.

نمره عملکرد مسوؤلان: از نظر من نمره وزارت بهداشت و ستادهای ملی و استانی، مردودی است. وزارت بهداشت در ۹ ماه اخیر فقط گزارش اتفاقات رخ داده را ارائه داده و با این‌که همه می‌دانستند پاییز و زمستان سختی در راه داریم ولی برنامه مدونی برای جمع کردن پرونده کرونا نداشته است.

نقاط ضعف اجرای محدودیت‌های اخیر: تغییر دائم نظر دولت درباره شدت محدودیت‌ها و جریمه‌ها نقطه ضعف اصلی است. ضمن این‌که در این ۹ ماه همیشه عده‌ای با لابی‌گری توانستند از دایره محدودیت‌ها خارج شوند.

نقاط قوت محدودیت‌های اخیر: به هر حال هر محدودیتی اثربخش است.

محدودیت‌ها چند روز دیگر تمدید شود؟ محدودیت‌ها دست‌کم باید چهار هفته باشد.

پیشنهاد محدودیت جدید: محدودیت‌ها نقش مسکن را دارند ولی ما نیاز به درمان درد داریم. پس باید کار مدیریت کرونا را از وزارت بهداشت گرفت و به کمیته‌ای قوی متشکل از مدیران بحران داد.

قدردانی از مردم و مسوؤلان

مسعود مردانی، عضو کمیته علمی ستاد ملی مبارزه با کرونا
میزان تأثیر محدودیت‌های جدید: محدودیت‌ها باعث کاهش ۷۰ درصدی تردد و ۳۰ درصدی ترافیک شده است. کاهش ابتلا به ویروس را داشته‌ایم و در دو هفته آینده، درباره کاهش تعداد بستری‌ها هم خواهیم شنید.

نمره عملکرد مردم: ۷۰ از ۱۰۰.

نقاط ضعف اجرای محدودیت‌های اخیر: در اعمال محدودیت‌های جدید، نقاط ضعف کمتر بوده است، اما به ارتزاق مردم، کسانی که به صورت روزانه کسب درآمد دارند، باید توجه شود. وزارت رفاه، کار و تامین اجتماعی باید آسیب‌شناسی و برای آنها برنامه‌ریزی کند.

نقاط قوت محدودیت‌های اخیر: این‌که هم مردم و هم مسوؤلان با هم همصدا و همراه شدند، نقطه قوت است، مشکلات مردم زیاد است، اما همراهی آنها قابل قدردانی است.

محدودیت‌ها چند روز دیگر تمدید شود؟ درباره این نکته باید ارزیابی دقیقی صورت بگیرد. باید دستاوردهای محدودیت‌ها به دست بیاید و بعد کارشناسان ببینند که ادامه یا توقف محدودیت‌ها لازم است یا این‌که خیر. زمان می‌تواند تعیین‌کننده این تصمیم باشد.

پیشنهاد: وقتی هنگام اعمال محدودیت‌ها آسیب‌شناسی نمی‌شود و شرایط روحی، روانی، اجتماعی و اقتصادی مردم مورد توجه قرار نمی‌گیرد نباید محدودیت تازه‌ای در نظر گرفت. قبل از اعمال یا پیشنهاد هر محدودیتی باید به شرایط مردم توجه شود.

نقاط ضعف اجرای محدودیت‌های اخیر: از مردم می‌خواهیم ما را همراهی کنند، اما بسیاری از کسب و کارها روزمره، باید ارتزاق کنند؛ می‌دانیم که در سطح کلان مدیریت کشور، طرح‌هایی وجود دارد، اما این طرح‌ها باید به مردم گفته و اجرایی شود.

نقاط قوت محدودیت‌های ا اخیر: همراهی مردم در اجرایی شدن محدودیت‌ها.

محدودیت‌ها چند روز دیگر تمدید شود؟ شاخص ما مراجعه بیماران بدحال به بیمارستان‌هاست و تا زمانی که این مراجعه کاهش پیدا کند، باید محدودیت‌ها اعمال شود. در حال حاضر این شاخص کاهش پیدا کرده است، اما آن قدر نیست که فشار روی کادر درمان را کم کند.

پیشنهاد: ایده‌آل‌ترین شکل این است که محدودیت‌ها در شرایط ادامه پیدا کند که به همه ابعاد و شرایط اقتصادی و اجتماعی جامعه توجه شود.